

577 1. Beh. af Lovf. om Tillæg til Lønningen for Embeds- og Bestillingsmænd m. m. 578

Formanden: Lige over for mig er en saadan Konstatation uundvædig, og lige over for andre Medlemmer vistnok ogsaa; thi ærede Medlemmer kunne i stort Antal efter egen Erfaring bevidne, at de have maattet vente Limer, ja Døgn paa at fremsføre korte Bemærkninger, og det gjælder om Medlemmer fra alle Sider af Salen. Det er nemlig, naar jeg efter mit Skjøn over hele Debatten har ment, at jeg vilde foruvertte tidligere indtegnede Talere, ved forud for dem at give Ordet til et Medlem, der havde forlangt det senere, navnlig naar jeg har skjønnet, at det mindre var noget Personligt, end en fortsat Argumentation, der kunde ventes at fremkomme ved den korte Bemærkning, for hvilken der var forlangt Ordet, ofte slet, at jeg har anset det for rigtigst i hele Debattens Interesse at følge Ordenen og at lade den, der har begjært Ordet for en kort Bemærkning, vente, til hans Tid kom.

Ansvar: Jeg veed ikke, om det ikke i Almindelighed vil blive opfattet som noget Personligt, naar man siger om et Medlem, at det ellers pleier at følge Ministeriet gennem Lyft og Lyndt; jeg anser det for at være noget omtrent saa personligt, som man uden netop at blive kaldt til Orden kan sige om et Medlem. Naar det ærede Medlem har sagt om mig, at jeg pleier at følge Ministeriet gennem Lyft og Lyndt, vil han dog vist kunne huske fra Slutningen af forrige Sæssion, at det ikke ganske er Tilfældet. Har jeg brugt — og jeg har brugt — det Udtryk „lovløs“, da har jeg for saa vidt hørt Uret, som der, hvis det foreliggende Forslag bliver til Lov, vil foreligge en Lov, som hjemler denne Stilling. I denne Betydning bliver Embedsmændenes Stilling altsaa ikke lovløs, men den bliver retløs i den almindelige Betydning af Ordet, nemlig den, at man ikke kan forlange, at Landets uafhængige Domstole skulle dømmes i Sagen. Jeg har Tillid til det nuværende Ministerium, men det var jo dog muligt, at der kunde komme et Ministerium, til hvilket man ikke havde en saadan Tillid. Spørgsmaalet er for mig det, om Embedsmændene i denne Henseende skulle være stillede som andre Statsborgere. Min ærede Nabo (Ingerslev) talte om, at Embedsmændenes Retstillings ikke var angreben i Principet, men dersom man vil tillade mig at tale Latin, skal jeg nævne et gammelt latinisk Ordspog, som siger: principii obsta, det er: tag Vare paa Begyndelsen; gjør Modstand imod Begyndelsen, skjøndt det er en bekendt Sag, at denne Begyndelse nu allerede er temmelig gammel. — Jeg skal

ikke komme tilbage til den egentlige Debat, men jeg skal kun gjøre en Bemærkning med Hensyn til en Ytring af det ærede Medlem for Odense Amts 5te Valgfreds (Berntsen). Han fremsatte en Ytring, som oftere er bleven fremsat her i Thinget for at skildre Embedsmændenes Stilling, nemlig den, at Staten saa væsentlig havde bidraget til deres Uddannelse, medens andre Statsborgere selv maatte sørge for deres Uddannelse. Jeg tror nu rigtigst, at de Herrer gjøre sig en særdeles overdreven Forestilling om, hvad det er, Staten bidrager til Embedsmændenes Uddannelse i Sammenligning med, hvad de selv maa bidrage. Det er ganske vist, at der fra Statens Side gjøres Tilskud til det høiere Undervisningsvæsen, som hidtil væsentlig har været beregnet paa Embedsklassen, og at der ikke i samme Omfang gjøres Tilskud til Mellemstolerne eller de lavere Skoler, men det er lige saa vist, at der stilles ganske anderledes pædagogiske Fordringer til dem, som gaa denne Vej, end der stilles til dem, som uddanne sig til en hvilken som helst anden Uvdsstilling, og den Driftskapital, som den Enkelte maa sætte i at blive Embedsmænd, i Sammenligning med den Driftskapital, som man sætter i en hvilken som helst anden Uddannelse, er saa overveiede stor, at den billigvis bør komme i Betragtning, naar man skal fastsætte Embedsmændenes Lønninger. Jeg mener, at det er en billig Fordring fra deres Side ligesom fra enhver anden Borgers, at en Stilling i Livet saa vidt mulig skal yde ham saa meget, at han atter kan inddrage den Driftskapital, han har benyttet for at komme i sin Stilling. Jeg tror, at de andre ærede Herrer, som ere i en borgerlig Stilling, og som ere henvisne til at søge at gjøre sig Konjunkturerne saa nyttige som mulig, alle ville stille en saadan Fordring. Det samme ærede Medlem fremsførte en Betslæggelse over, at Ministeriet havde erklæret ikke i Klar at ville gaa ind paa en Lovreform, som kunde medføre en Nedsettelse i Livsforholdernes Pris for andre Samfundsklasser, for hvilke Konjunkturerne ogsaa have været stigende, men Ulykken eller Lykken er netop den, at samtidig med, at Konjunkturerne have været stigende, hvad Fornødenhederne angaar, have de med Hensyn til disse Samfundsklasser for en overordentlig stor Del ogsaa været stigende, hvad angaar Midlerne til at tilfredsstille Fornødenhederne. Det ærede Medlem maa nemlig huske paa, at for de Klasser af Statsborgere, hvis Omstændigheder vi her have for Die, Embedsmændene, har ogsaa det bidraget til Jordnyelsen af